

Diagnostika a léčba hyperurikemie v kardiovaskulární prevenci na základě patofyziologického mechanismu jejího vzniku – Expertní konsenzus českých a slovenských odborníků 2024

Michal Vrablík¹, Claudio Borghi², Hana Rosolová³, Blanka Stibůrková⁴, Ivana Šoóšová⁵, Martin Čaprnda⁶, Ján Števlík⁷, Adriana Ilavská⁸, Peter Jackuliak⁹, Zuzana Zafarová¹⁰

¹Klinika endokrinologie a metabolismu 1. LF UK a VFN, Praha

²Oddělení lékařských a chirurgických věd, Boloňská univerzita, Itálie

³II. interní klinika LF UK a FN Plzeň

⁴Revmatologický ústav, Praha

⁵Národní ústav srdečních a cévních chorob, a. s., Bratislava

⁶Interní klinika LF UK a FN Bratislava

⁷Kardiologická a interní klinika FN Bratislava

⁸Diabetologické a metabolické centrum, Medispektrum, Bratislava

⁹UNB Bratislava a LF UK Bratislava

¹⁰medical writer, Praha

Panel odborníků z České republiky a Slovenské republiky s přispěním profesora C. Borghi z Boloňské univerzity projednal klinický postup pro vyšetřování a léčbu hyperurikemie (HU) u pacientů se zvýšeným kardiovaskulárním (KV) rizikem. Vzhledem k tomu, že zvýšená hladina kyseliny močové (KM) modifikuje KV riziko, je potřeba ji považovat za významný modifikující faktor KV rizika a identifikovat pacienty, u nichž může její terapeutické snížení zlepšit KV výsledky. Absence selekce vhodných pacientů je zřejmě důvodem dosavadních nejednotných výsledků studií, které hodnotily klinické výsledky antihyperurikemické léčby. Panel odborníků navrhuje léčit HU danou zvýšením aktivity xantinoxidázy (XO), která je spojena se zvýšením KV rizika, nikoliv HU vzniklou v důsledku snížené renální exkrece KM, která není z KV pohledu tak riziková. Pro odlišení navrhuje používat nový index poměru sérové hladiny KM a kreatininu (sKM/sCr), který prokázal korelaci s výskytem KV příhod. Hladinu KM doporučuje za účelem KV prevence vyšetřovat u pacientů se zvýšeným KV rizikem (s hypertenzí, diabetem, dyslipidemií, chronickým onemocněním ledvin, akumulací KV rizikových faktorů či KV onemocněním) a při hodnotě indexu sKM/sCr > 3,6 zahájit intervenci k cílovým hodnotám KM v séru < 360 μmol/l u mužů a < 300 μmol/l u žen. Intervence spočívá v edukaci pacienta a úpravě životního stylu, optimalizaci léčby dalších KV rizikových faktorů a podávání inhibitoru XO, v 1. linii alopurinolu. Dávku alopurinolu je třeba postupně titrovat v rozmezí obvykle 100–300 mg/den podle dosažení cílové hladiny KM při pravidelných kontrolách 1× za 4–6 týdnů. Po stabilizaci stavu je doporučena pokračující léčba za pravidelného monitorování 1× za 6 měsíců.

Klíčová slova: kyselina močová, hyperurikemie, xantinoxidáza, kardiovaskulární riziko, sKM/sCr, inhibitory xantinoxidázy, alopurinol.

---

prof. MUDr. Michal Vrablík, Ph.D.

Klinika endokrinologie a metabolismu 1. LF UK a VFN, Praha

vrablikm@seznam.cz

Převzato z AtheroRev. 2024;9(2):61-71